

ВІДГУК
офіційного опонента
на дисертаційну роботу
Метельської Анни Володимирівни
«Особливості формування іміджу політичного лідера»,
представленої на здобуття наукового ступеня
доктора філософії за спеціальністю 052 – Політологія

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Сучасне політичне оточення неможливо уявити без впливових політичних лідерів, які можуть впливати на політичні процеси, формувати громадську думку та змінювати хід історії. У кожній країні, особливо в умовах постійних політичних викликів, виникає необхідність в ефективних лідерах, здатних мобілізувати громадян та забезпечити стабільність і процвітання. Сучасні виборчі системи країн світу переживають складний період політичних трансформацій та глобальних викликів. У цьому контексті політичне лідерство виступає як ключовий елемент суспільного життя, що визначає його розвиток, хід та напрямок.

Цифрова ера визначає нові вимоги до політичних лідерів, оскільки суспільство стає все більш залежним від медіа, соціальних мереж та інформаційних технологій. У цьому контексті формування іміджу політичного лідера стає складною задачею, вимагаючи не лише професійних навичок, але й здатності ефективно спілкуватися та впливати на аудиторію.

Імідж політичного лідера – це складне та багатогранне явище, яке привертає увагу багатьох науковців. Він формується під впливом різних факторів, як особистих, так і зовнішніх. Процес формування іміджу починається задовго до того, як особа вирішує зайнятися політикою. Важливо мати певні особисті якості, що сприятимуть успіху в цьому середовищі, а також бути готовим працювати над вдосконаленням свого іміджу протягом усього політичного шляху.

Імідж політичного лідера відіграє ключову роль у його успіху в політиці, допомагаючи встановлювати контакти з виборцями, залучати їхню підтримку та досягати перемоги на виборах.

Наукова новизна одержаних результатів. Винесені на захист висновки дисертаційної роботи Метельської А.В. характеризуються новизною, повнотою наукового обґрунтування. Достатнього ступеня обґрунтованості зроблених в дисертаційному дослідженні теоретичних висновків і практичних рекомендацій досягнуто завдяки обранню автором відповідних загальних і спеціальних методів наукового пізнання, опрацюванню монографічної та іншої літератури.

Зокрема, заслуговують на увагу і підтримку такі висновки:

- поняття "імідж" вивчено з точки зору різних підходів у науковій літературі, таких як політологічний, психологічний, соціологічний, ціннісний психосеміотичний, інтеракціоністський, соціально-психологічний, суб'єктивний, антропологічний, та етичний підходи;

- автором було запропоновано власне розширене поняття іміджу політичного лідера, що визначається як концептуальний образ, який виступає основним активом, який пропонується на політичному ринку та відображає образ політичного діяча або іншого суб'єкта політичного процесу, створений з метою емоційного та психологічного впливу на виборців, сприяючи популяризації та позиціонуванню в електоральному полі;

- створено стратегію управління інтернет-репутацією, яка включає в себе постійний моніторинг бренду, виявлення розривів між поточним та бажаним іміджем за допомогою таких методів, як аналіз соціальних медіа, новинних джерел, веб-форумів, аналіз ключових слів та хештегів.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Новизна одержаних результатів дослідження підтверджена широкою апробацією: основні положення, рекомендації і висновки були оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, засіданнях круглого столу.

Мета, об'єкт і предмет дослідження сформульовані чітко, науково виважено. Наукові завдання дисертаційної роботи є цілком виправданими, охоплюють відповідну тематику, перебувають у межах наукової спеціальності 052 – Політологія.

Достатньою є нормативна та емпірична база дисертаційного дослідження Метельської А.В. Ґрунтовною є теоретико-методологічна основа дослідження: сукупність філософсько-світоглядних, загальнонаукових та спеціально-наукових методів дослідження, які націлені на об'єктивний аналіз досліджуваного предмета.

Вище викладене свідчить про високий рівень наукової підготовки Метельської А.В.

Структура дисертаційної роботи відповідає її меті – на основі аналізу національного та міжнародного інформаційного законодавства, судової практики і відповідних наукових джерел визначити юридичний зміст конституційного права людини на поширення інформації та його юридичних гарантій, а також запропонувати відповідні рекомендації щодо удосконалення законодавчого забезпечення даного права, а також задачам.

Оцінюючи зміст дисертаційного дослідження, можна стверджувати, що одержані наукові результати є достатньо обґрунтованими, а їх наукова новизна – достовірною.

Оцінка змісту та завершеності дисертації.

Позитивне враження справляє архітектоніка дисертаційного дослідження Метельської А.В. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що вміщують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 247 сторінок, з яких основний текст - 228 сторінок. Список використаних джерел налічує 248 найменування.

У вступній частині дисертаційного дослідження обґрунтовано актуальність теми, охарактеризовано ступінь розроблення проблеми, зазначено її зв'язок з науковими програмами, планами, темами, сформульовано мету й завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, сформульовано наукову новизну та

практичне значення отриманих результатів, наведено дані про апробацію результатів дослідження й публікації.

У розділі 1 "Теоретико-методологічні засади дослідження іміджу політичного лідера" детально проаналізовано політологічну природу іміджу політичного лідера держави. У ньому здійснено огляд та систематизацію наукових досліджень, висвітлено основні аспекти іміджу лідера, його роль та особливості в політичній системі України. Автор визначає фактори та засоби формування іміджу кандидата, що є ключовою медійною складовою успішного формування суспільної думки.

Автор пропонує власне визначення іміджу політичного лідера, розглядаючи поняття "імідж", "політичний імідж" та "імідж політичного лідера". Зазначено, що імідж політичного лідера розглядається як сукупність особистісних характеристик кандидата та медійних засобів, формованих у процесі взаємодії з суспільно-політичними групами.

У розділі 2 "Дослідження іміджу політичних лідерів у контексті президентських передвиборчих кампаній: порівняльний аналіз міжнародного та українського досвіду" проведено аналіз сучасних тенденцій та особливостей політичних кампаній в Україні та світі, а також оцінюється стан та ефективність формування та реалізації іміджу окремих політичних діячів. Особлива увага приділяється ролі невербальних комунікацій у створенні та утриманні іміджу політичного лідера.

У розділі 3 "Стратегія формування іміджу політичного лідера в рамках президентської передвиборчої кампанії" визначаються пріоритети формування іміджу кандидата на посаду президента України. Зокрема, обґрунтована необхідність розгляду кандидата як частини команди, спрямованої на підвищення соціальної підтримки в суспільстві та більш ефективної взаємодії з цільовими категоріями виборців.

Також узагальнено та систематизовано підходи до організації та оптимізації побудови іміджу політичного лідера, враховано результати наукових досліджень та експериментальних розробок у різних країнах світу. Розглянуто моделі створення

іміджу через засоби невербальної комунікації та їхню імплементацію в Україні в умовах євроінтеграційних процесів.

Сформульовані положення та науково-методологічні рекомендації, викладені у роботі, сприятимуть ефективному формуванню та реалізації іміджу політичного лідера. Практичне застосування цих пропозицій сприятиме підвищенню рівня політичної культури та забезпечить вищу якість представлених у виборчому змаганні кандидатів.

Достатньо аргументованими, а також такими що поглиблюють дискусії в політологічній науці є висновки автора.

У дисертації зроблено коректні посилання на використані джерела і результати інших авторів. Бібліографічний опис цитувань у дисертаційній роботі складено у відповідному вигляді.

Дисертація є структурованою, завершеною роботою, в якій подано нове вирішення досліджуваної наукової проблеми – визначення політологічного змісту іміджу політичного лідера та його характеристик і формулювання на цій основі відповідних пропозицій і науково-практичних рекомендацій стосовно удосконалення практик іміджмейкінгу.

Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання.

Сформульовані та оприлюднені результати дисертаційного дослідження використані та мають перспективу використання у:

- науково-дослідницькій діяльності – для врахування у подальших наукових дослідженнях з питань іміджмейкінгу політичного лідера;
- навчальному процесі – при викладанні дисциплін «Іміджмейкінг», «Політичне лідерство»;
- політичній та консультативній діяльності.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації в опублікованих працях.

Основні теоретичні положення і висновки, сформульовані у дисертації, знайшли своє відображення у 8 публікацій, включаючи 3 статті, що опубліковані в

фахових виданнях, визнаних МОН України, 1 стаття у міжнародних періодичних виданнях та 4 тез участі в науково-практичних конференціях.

У опублікованих працях дисертантом викладено наукові положення, висновки і рекомендації.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

У дисертаційному дослідженні Метельська А.В. є деякі дискусійні або недостатньо обґрунтовані положення, висновки та узагальнення.

1. Дискусійним вбачається виділення автором дослідження ролі політичного лідера як носія іміджу, при цьому недостатньо враховуючи роль сім'ї та виборчого штабу як компоненту іміджу, притаманного переважній більшості демократичних країн світу.

2. У дисертаційній роботі автору варто поглибити розгляд та аналіз прикладів успішного та неуспішного формування іміджу політичних лідерів як ілюстративний матеріал для підтвердження та підсилення дискусійних положень.

3. Потребує додаткового обґрунтування визначення ролі сучасних засобів масової комунікації, соціальних мереж та штучного інтелекту на формування іміджу політичного лідера у контексті сучасного інформаційного суспільства.

4. Доцільно б додатково розглянути вплив гендерних аспектів на формування іміджу політичного лідера та можливі шляхи забезпечення гендерної рівності у цьому процесі.

Дисертаційне дослідження Метельської Анни Володимирівни є самостійною науковою роботою, у якій сформульовано та вирішено ряд теоретичних і практичних завдань. Метельська А.В. заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 – «Політологія».

Опонент - доктор політичних наук,
професор кафедри зв'язків з громадськістю і журналістики
Київський національний університет культури і мистецтв

Лариса КОЧУБЕЙ

до 11. травня р.

Підписав:
Наг. В.І.
